

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання	Рівень вищої освіти	перший
Кафедра	Аудіовізуального мистецтва	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	Семестри	2

Сучасна українська літературна мова та культура мовлення Семестр 2 (зима – весна 2023 року)

Викладач	Калашник Юлія Іванівна
E-mail	kalashnyk_julia@ukr.net
Телефон	097 656 48 84
Заняття	дистанційно на платформі Zoom згідно з розкладом
Адреса	к. 209, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв, 11

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є груповий чат у Telegram. У чаті можна подивитися матеріали занять, а також ставити питання викладачу щодо дисципліни. Файли для перевірки домашнього завдання направляти *на вказану електронну пошту* та обов'язково підписувати (прізвище та ім'я).

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Рекомендована література з дисципліни та матеріали лекцій.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Зошит для конспекту та виконання письмових завдань, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, смартфон тощо), обладнана вебкамерою, з можливістю виходу до мережі Інтернет.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Курс «Сучасна українська літературна мова та культура мовлення» має на меті сформуванню та розвинути такі компетентності студентів:

1. Ціннісно-сміслову компетентність (формування та розширення світогляду студентів в галузі норм літературної мови, здатності до простеження інноваційних змін на усіх рівнях мови).

2. Загальнокультурну компетентність (формування в студентів значення сучасної української літературної мови не лише як засобу спілкування, а й як найважливішого джерела формування інтелекту й духовно-емоційної сфери особистості через її органічний зв'язок із національними, зокрема мовними, традиціями).

3. Навчально-пізнавальну компетентність (формування в студента зацікавленості в розвитку сучасної української мови, змін у словниковому складі мови, оновленні української лексики).

4. Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок спілкування).

5. Ознайомлення студентів із національними особливостями мовленнєвого етикету та основними правилами мовленнєвої етикетної поведінки.

Курс забезпечує набуття визначених освітньою програмою компетентностей:

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ПРН 13. Виявляти високий рівень мовленнєвої культури, артистизм.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Спрямованість та академічна специфіка дисципліни визначається формально-логічною структурою побудови навчального плану та характером запропонованих для формування компетентностей.

Дисципліна вивчається протягом двох семестрів 1 курсу.

Весняний семестр: 6 лекцій, 8 практичних занять, 2 модульні контрольні роботи, залік. Усього курс має 2 модулі та 6 тем.

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Типи мовних норм.

Тема 2. Основні комунікативні якості культури мовлення.

Тема 3. Мовний етикет.

МОДУЛЬ 2

Тема 4. Функційні стилі сучасної української літературної мови.

Тема 5. Стилістичне використання лексичних засобів мови.

Тема 6. Фразеологічні засоби стилістики.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються на лекційних заняттях. Практичні заняття удосконалюють практичні навички та закріплюють знання. Самостійна робота студента спрямована на закріплення тем дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Форми контролю знань: поточний, проміжний та підсумковий контроль.

Завданням поточного контролю є перевірка вивченого матеріалу, визначення ступеня його засвоєння, формування навичок самостійної роботи. Здійснюється під час аудиторних занять.

Проміжний контроль передбачає перевірку виконаних протягом відповідних тем/модулів завдань самостійної роботи студентів.

Підсумковий контроль (залік) виконується з метою оцінювання рівня знань, умінь і навичок, отриманих студентом протягом семестру. Система підсумкового контролю передбачає оцінювання рівня знань всіх тем дисципліни. Загальний бал складається із суми балів з усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
Відмінно	90–100	А	А+ 98–100	Задовільно	64–74	Д
			А 95–97		60–63	Е
			А- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	В		Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	С				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. За необхідності студент має спитати дозволу вийти з конференції (окрім заліку).

Для ефективного проведення навчального процесу та об'єктивного оцінювання студенти повинні мати відеозв'язок і ввімкнену вебкамеру, на самостійних, модульних та заліковій роботах обов'язково. Вітається активна участь в обговоренні теми заняття, власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

Через необхідність проведення освітнього процесу в режимі онлайн студентам надаються матеріали (конспект) лекцій та методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи. Відвідування дистанційних занять і систематичне виконання домашніх та підсумкових робіт є обов'язковими складниками для отримання заліку з дисципліни.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Студент повинен дотримуватися графіку навчального процесу та виконувати вимоги навчального плану.

В обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, які передбачені навчальним планом. Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються.

Якщо здобувач вищої освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та наступного заняття відповісти на ключові питання.

Через необхідність проведення освітнього процесу в режимі онлайн студент надсилає самостійно виконані завдання на електронну пошту

викладача до початку пари. Якщо завдання не виконано студентом вчасно, знижується оцінка.

Обов'язковою є присутність студента на проміжному контролі та заліку.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні заліку тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не є прийнятними. Якщо під час рубіжного контролю помічено недоброчесне використання інформації, студент втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось у процесі іспиту – студент втрачає всі бали та має перескладати іспит за всіма темами.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>
<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Весняний семестр

Дата	Те ма	Вид заняття		Год ини	Поточний контроль
			II семестр (15 занять)		
Згідно з розкладом			Модуль 1		
1	1	Лекція	Типи мовних норм	2	
2	1	Лекція+практ. заняття	Морфологічні норми. Іменник. Прикметник.	2	
3	1	Практичне заняття	Морфологічні норми. Числівник. Дієслово. Прислівник.	2	
4	1	Практичне заняття	Синтаксичні норми.	2	
5	1	Практичне заняття	Мовні норми. Підсумкове заняття	2	Виконання завдань самостійної роботи
6	2	Лекція	Основні комунікативні якості культури мовлення	2	

7	2	Лекція+пра кт. заняття	Чистота мовлення. Точність, ясність, доречність, багатство.	2	
8	3	Практичне заняття	Мовний етикет	2	Виконання завдань самостійної роботи
9		Практичне заняття	Модульний контроль	2	Виконання модульної контрольної роботи
			МОДУЛЬ 2		
10	4	Лекція	Функційні стилі сучасної української літературної мови	2	
11	4	Лекція+пра кт. заняття	Функційні стилі сучасної української літературної мови	2	
12	5	Лекція+пра кт. заняття	Стилістичне використання лексичних засобів мови	2	
13	5	Лекція+пра кт. заняття	Стилістичне використання синонімів, антонімів, омоніми і паронімів.	2	Виконання завдання самостійної роботи
14	6	Лекція+пра кт. заняття	Фразеологічні засоби стилістики	2	
15		Залік	Модульний контроль.		Виконання модульної контрольної роботи

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Модуль 1	Форма звітності		Бали
	Виконання завдання самостійної роботи		0–20
	Робота на практичних заняттях		0–10
	Модульний контроль		0–10
Модуль 2	Форма звітності		Бали
	Виконання завдання самостійної роботи		0–20
	Робота на практичних заняттях		0–10
	Модульний контроль		0–10
Всього балів			80
Залік			20

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент у повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Виконання акуратне, без помилок
A	17–19	37–39	Студент у повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Виконання акуратне, без помилок
A-	16	36	Студент у повному обсязі опанував матеріал теми, виконання акуратне, без помилок
B	12–15	32–35	Студент у повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Студент у повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні зі значними недоліками
E	1–3	1–9	Студент у недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (малий обсяг, невідповідність завданню, невчасне подання виконаної роботи, неохайність тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під час семінарських занять.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення : навч. посібник. Львів: Світ, 1990. 232 с.
2. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови: навчальний посібник. Львів: Світ, 2003. 431 с.
3. Губарева Г. А., Гурова О. М. Практикум зі стилістики української мови (для студентів закладів вищої освіти). Суми: Триторія, 2022. 86 с. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17586>.
4. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилiстика української мови: підручник / за ред. Л. І. Мацько. Київ: Вища шк., 2003. 462 с.

5. Пивоваров В. М., Савченко Л. Г., Калашник Ю. І. Ділова українська мова: Навч. посіб. Харків: Право, 2008. 120 с.
https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/PRAVO/DUM_2008.pdf
6. Пономарів О. Д. Культура слова: Мовностилістичні поради: навч. посібник. Київ: Либідь, 2001. 240 с. URL: <http://ponomarov-kultura-slova.wikidot.com/about>.
7. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови: підручник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. 248 с.
8. Савченко Л. Г. Російсько-український словник словосполучень. Труднощі перекладу. Київ: Національний книжковий проект, 2010. 512 с.
9. Український правопис. Київ: Наук. думка, 2020. 392 с.
10. Ющук І.П. Українська мова. Підручник. Київ: Либідь, 2012. 640 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Блог професора О. Пономарева:
<https://www.bbc.com/ukrainian/topics/ponomarov>.
2. Писати правильно – легко // <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>.
3. Словник скорочень української мови: <http://abbrs.info/>.
4. Словники України онлайн: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>.
5. Словник української мови онлайн (т. 1-11):
<https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=1&page=0>.
6. Словник української мови у 20-ти томах ONLINE:
<http://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=1&page=0>.
7. Словотвір / Майданчик для перекладів запозичених слів:
<https://slovotvir.org.ua/>.